

Første utkast

Fylkesvalgprogram for Rogaland Venstre 2015 – 2019

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21

Det liberale fylket	s. 2
Det grønne fylket	s. 3
- Klima	s. 3
- Miljø og naturvern	s. 3
- Samferdsel	s. 3
- Byutvikling og arealpolitikk	s. 4
Det skapende fylket	s. 6
- Skole	s. 6
- Næring	s. 7
Det aktive fylket	s. 9
- Frivillighet	s. 9
- Idrett	s. 9
- Folkehelse	s. 9
- Kultur	s. 10
Det moderne fylket	s. 11
- Bærekraftig økonomi	s. 11
- Inkluderende	s. 11
- Personvern	s. 12

22 **1. Det liberale fylket**

23 Venstre er det liberale partiet i Rogaland. Det betyr at vi bygger vår politikk på ideen om frihet for
24 den enkelte og ansvar for hverandre. Vi har en grunnleggende tro på menneskers frihet til å skape
25 sitt eget gode liv. Samtidig skal det være et sikkerhetsnett og gode ordninger for de som trenger
26 støtte fra samfunnet.

27 Liberal politikk tar utgangspunkt i det enkelte mennesket. Venstre vil være utålmodige i vårt arbeid
28 for rettferdige løsninger som gir alle mennesker frihet. Alle skal ha mulighet til å bruke sine evner til
29 beste for seg selv og samfunnet.

30 Venstre er fylkets fremste miljøparti. Vi må få stoppet klimaendringene. Samtidig er vi bevisste på
31 behovet for å sikre biologisk mangfold og å ta vare på naturressursene.

32 Rogaland skal være et raust og varmt fylke der vi tar vare på hverandre – et inkluderende fylke med
33 rom for alle.

34 En av de viktigste frihetskampene i dag er retten til et privatliv. Venstre vil la folk leve sine egne liv og
35 kjempe innbitt mot inngrep i uskyldige menneskers privatliv.

36 I Venstre er vi glade i Rogaland. Vi vil bidra til å forme Rogalands framtid. Venstre vil at Rogaland skal
37 være det liberale, grønne, skapende, aktive og moderne fylket.

38 2 Det grønne fylket

39 Klimaendringer er vår tids største utfordring. Verden har aldri forurenset mer, og millioner er
40 allerede drevet på flukt fra ubeboelig klima. Hvert 10. minutt utryddes en art, polene krymper inn og
41 havet blir stadig surere og truer tusenvis av arter som er avhengige av dagens pH-nivå.

42 Venstre erkjenner at klimaendringene krever umiddelbar handling, og mener klima må stå øverst på
43 agendaen for å sikre fremtidige generasjoners frihet. Rogaland sitter på uvurderlig kompetanse og
44 kan bli ledende i omstillingen fra et fossilt til et fornybart samfunn.

45 2.1 Klima

46 Venstre vil gjøre det vi kan for at Rogaland oppfyller sitt mål om redusere klimagassutslippene med
47 minst 1/3 innen 2020.

48 Venstre vil:

- 49 • arbeide for klimanøytral kollektivtransport innen 2025
- 50 • fase ut fossilt drivstoff i ferjer og hurtigbåter innen 2020
- 51 • bidra til bygging av hurtigladestasjoner for elbiler i alle deler av fylket
- 52 • erstatte all bruk av oljefyring til oppvarming med fornybar energi
- 53 • arbeide for en storsatsing på energieffektivisering i fylkeskommunale bygg
- 54 • kreve plussstandard på fylkeskommunale nybygg
- 55 • følge opp klimaplanen til fylkeskommunen
- 56 • at alle fylkeskommunale virksomheter skal bli miljøsertifiserte innen 2018
- 57 • skifte ut fylkeskommunale fossilbiler til person- og varetransport med lav- og
58 nullutslippsbiler, og vurdere muligheten for å bytte ut deler av bilparken med el-sykler

59 2.2 Miljø og naturvern

60 Alle i Rogaland har rett til ren luft, rent vann og tilgang på gode og sammenhengende naturområder.
61 Det må derfor legges godt til rette for å kunne leve miljøvennlig i fylket. Naturen må være tilgjengelig
62 for alle. Bevaring av større naturområder med liten grad av tekniske inngrep er en forutsetning for
63 innbyggernes naturopplevelser og for biologisk mangfold.

64

65 Venstre vil:

- 66 • arbeide for etablering av Preikestolen nasjonalpark
- 67 • bruke planverket for å sikre biologisk mangfold, kulturlandskap, lokal byggeskikk og verdifulle
68 kulturminne
- 69 • verne om matjord i hele fylket
- 70 • ta vare på gode lakseelver i Rogaland
- 71 • følge opp fylkesdelplanen for vindkraft
- 72 • oppgradere og optimalisere eksisterende utbygde vassdrag istedenfor å ha nye store
73 vannkraftutbygginger
- 74 • begrense byggingen av skogsveier
- 75 • ha planer for opprydning av miljøgifter i havneområdene i hele fylket

76 2.3 Samferdsel

77 Innbyggertallet i Rogaland stiger, og vi må legge til rette for fortetting og nye lokale sentra i alle deler
78 av fylket.

79 2.3.1 Kollektivtransport

80 De fleste av reisene vi gjør er daglige reiser over korte avstander. God kollektivtransport er

81 avgjørende for at vi også i framtiden skal ha velfungerende sentra, og for at vi skal nå klimamålene.
82 Kollektivtransporten må være effektiv for alle. I byområdene skal busstrafikken prioriteres.

83

84 Venstre vil:

- 85 • styrke kollektivtransporten og sikre samordning av de ulike tilbudene
- 86 • senke prisen for ungdomskortet til 300 kroner
- 87 • gradvis utvide aldersgrensen på ungdomskortet til 25 år
- 88 • gjøre studentkortet sonefritt
- 89 • at det skal være gratis å ta med sykkel på alle offentlige transportmidler i hele fylket
- 90 • at samme kollektivkort skal kunne brukes på alle typer kollektive trafikkmidler som mottar støtte fra det offentlige, på tvers av fylkesgrensene.
- 91
- 92 • sikre gode pendlerruter mellom Ryfylke, Nord-Jæren og Haugalandet
- 93 • arbeide for å få på plass et kollektivt transporttilbud allerede fra starten av, ved utbygging av nye boområder
- 94
- 95 • få dobbeltspor til Egersund og økt frekvens på Jærbanen
- 96 • arbeide for gjenåpning Ålgårdbanen
- 97 • arbeide for traséomlegging på Sørlandsbanen gjennom Drangsdalen
- 98 • bruke skinnegående kollektivtransport som aktivt byutviklingsgrep på Nord-Jæren
- 99 • arbeide for konkurranseutsetting av driften av togtilbudet på Jærbanen basert på erfaringene fra Gjøvikbanen, med bedre tilbud for passasjerene og lavere kostnader for det offentlige
- 100

101 **2.3.2 Vei og båt**

102 Et godt veisystem er viktig for å forflytte både personer og varer til og fra de ulike regionene i fylket
103 vårt. Skal vi klare å videreutvikle næringslivet må vi ha gode transportløsninger overalt i fylket. Vi er
104 alle avhengige av gode og trygge veier og vi må derfor gjøre noe med vedlikeholdsetterslepet. I de
105 mange øysamfunnene i fylket er båt den eneste mulige reisemåten.

106

107 Venstre vil:

- 108 • prioritere en forsert utbygging av fire felts ferjefri kyststamveg, E39, med Rogfast
- 109 • styrke vedlikeholdet av fylkesveiene
- 110 • arbeide for fortgang i opprustningen av E134 Haukeliveien, med snarlig oppstart av arbeidet med miljøtuneller
- 111
- 112 • ha et løft i utbygging av sykkel- og gangstier
- 113 • ha nullvisjonen som ledetråd i fylkeskommunens trafikksikkerhetsarbeid i Rogaland
- 114 • arbeide for gode trafikksikringstiltak til alle barne- og ungdomsskoler

115 **2.4 Byutvikling og arealpolitikk**

116 Når veksten er stor er avveiningen mellom vekst og vern avgjørende. Det er viktig at veksten styres slik
117 at vi selv om vi blir flere innbyggere så skal vi også i framtida bo i gode byer og tettsteder der vi kan
118 gå, sykle og reise kollektivt til jobb, skole og daglige gjøremål, og der vern av ikke-fornybare ressurser
119 som matjord, kulturminner, naturmangfold, grønne lunger og friluftsområder blir ivarettatt. Det er
120 plass til mange nye boliger i Rogaland. Nye boligstrøk må først og fremst etableres nær de tilbudene
121 innbyggerne trenger i det daglige, men og legge til rette for levende bygder.

122

123 Venstre vil ha både vekst og utvikling, men den skal være villet og styrt. Venstre vil bruke vekstens
124 muligheter til å forme utviklingen til vårt felles beste.

125

126 Venstre vil:

- 127
- 128
- 129
- 130
- 131
- 132
- 133
- 134
- 135
- 136
- 137
- 138
- 139
- 140
- 141
- veksten i transportbehovet i byområdene skal tas gjennom kollektivtransport, sykkel og gange
 - ha fortsatt økt satsing på helhetlig by- og tettstedsutvikling basert på kunnskapsbaserte og åpne planprosesser og et bredt folkelig engasjement. Vi vil skape flere levende steder med urbane kvaliteter, gode møteplasser og mangfold av boliger og næringsvirksomheter lokalt
 - satse mer på fortetting og transformering av allerede utbygde arealer rundt kollektivknutepunkter og stimulere til økt bruk av miljøvennlig oppvarming
 - knytte byer og tettsteder i Rogaland nærmere sammen gjennom fremtidsrettede og miljøvennlige kollektivløsninger, i tillegg til å fortsette å forbedre samferdselstilbudet til og fra de store byene
 - arbeide for at samferdselstiltak som bidrar til god logistikk i pressområder prioriteres
 - utvikle dagens samarbeid i regionene om areal- og transportplanlegging til et forpliktende samarbeid med alle omkringliggende kommuner
 - videreutvikle en regional handelspolitikk som styrer veksten i nytt handelsareal primært til bysentrene

142 3. Det skapende fylket

143 Rogaland skal være et åpent og fordomsfritt fylke, der nyskaping blir prioritert i skolepolitikken og
144 næringspolitikken. Vi må gi muligheter til mennesker med nye ideer, og legge til rette for innovasjon
145 og entreprenørskap på alle områder.

146 3.1 Skole

147 Rogaland skal ha en videregående skole som holder en høy faglig kvalitet og hvor elevene trives og
148 opplever mestring. Hver enkelt elev skal kunne velge mellom skoler med ulike spesialiseringer og få
149 undervisning tilpasset sine evner og forutsetninger. Det er derfor viktig med gode lærere, som har
150 stor frihet til å utøve arbeidet sitt og med gode og fleksible ordninger for kompetanseheving.

151 Økt gjennomføring av videregående opplæring er viktig for den enkelte elev og for samfunnet. Det er
152 derfor viktig å styrke skolehelsetjenesten, som kan arbeide helsefremmende og forebyggende, både
153 med fysisk og psykisk helse og med sosiale forhold.

154
155 Venstre vil:

- 156 • gi den enkelte skole stor myndighet og ansvar innenfor gitte økonomiske rammer
- 157 • at lærerne skal ha stor frihet til å utøve arbeidet, gode arbeidsforhold og mindre
- 158 administrativ byrde
- 159 • ha gode og fleksible ordninger for kompetanseheving og for å rekruttere og beholde lærere
- 160 • jobbe målrettet for å øke gjennomføringen i videregående opplæring
- 161 • ha mer relevans og yrkesretting av fellesfagene innen de yrkesfaglige
- 162 utdanningsprogrammene
- 163 • styrke skolehelsetjenesten ved de videregående skolene, slik at alle elevene har et lett
- 164 tilgjengelig tilbud i skoletiden med særlig vekt på psykisk helse
- 165 • ha styrket elevdemokrati
- 166 • styrke hjem-skole samarbeid ved fravær for elevene for å forebygge frafall
- 167 • skaffe flere lærlingplasser og ha gode rutiner for oppfølging av lærebedrifter for å redusere
- 168 frafall og bortfall i lærlingperioden
- 169 • styrke spesialundervisningen slik at elevene oppnår bedre læring og påse at regelverket for
- 170 slik undervisning etterleves
- 171 • være positive til nye prøveprosjekter som kan øke kvaliteten på undervisningen, eksempelvis
- 172 med modulbasert undervisning
- 173 • ha tett samhandling med arbeids- og næringsliv og partene for å sikre samsvar mellom
- 174 næringslivets behov for arbeidskraft og det utdanningstilbudet som gis av fylkeskommunen.
- 175 • tilrettelegge elevenes arbeidsforhold til målet om digitale ferdigheter
- 176 • ha nulltoleranse overfor mobbing og klare rutiner for håndtering av alvorlige mobbesaker
- 177 • gi god norskopplæring til fremmedspråklige elever
- 178 • legge til rett for fritt skolevalg på tvers av fylkesgrensene
- 179 • gi gode tilbud om videregående opplæring til innsatte i fengsel
- 180 • ha mer veksling mellom opplæring i skole og bedrift på fra første året på yrkesfaglige
- 181 studieretninger
- 182 • styrke rådgivningstjenesten

183 3.2 Næring

184 Næringspolitikken i Rogaland må videreutvikles. Vi må sørge for at vi kan tilby næringslivet gode
185 rammevilkår og særlig oppmuntre til kunnskapsbasert nyskaping, omstilling og innovasjon. Rogaland

186 trenger flere kunnskapsbaserte og kreative virksomheter. De fremtidige arbeidsplassene våre skapes
187 nå.

188 3.2.1 Velfungerende og nyskapende næringsliv

189 Venstre mener det er like naturlig å starte egen bedrift som å bli ansatt som arbeidstaker i
190 eksisterende virksomheter. Grunnlaget for framtidens velferd er et velfungerende og nyskapende
191 næringsliv. Det er derfor viktig å arbeide for å stimulere til innovasjon og entreprenørskap i
192 næringslivet.

193
194 Venstre vil:

- 195 • ha enklere etablererstøtte for gründere
- 196 • støtte opp om allsidige forskningsmiljøer med lokal forankring i ulike deler av fylket
- 197 • styrke kontakten mellom elevene i den videregående skole og lokalt næringsliv
- 198 • styrke entreprenørskap i den videregående skolen, blant annet gjennom satsing på
- 199 ungdomsbedrifter
- 200 • øke satsingen på realfag, gjennom å støtte tiltak som Newtonrom og vitenfabrikker
- 201 • arbeide for å sikre tilgang til bredbånd over hele fylket

202 3.2.2 Energifylket Rogaland

203 Rogaland er og skal være landets fremste fylke innen energisektoren med en leverandørindustri i
204 verdensklasse. Venstre vil støtte opp om offshoreklyngen både for å beholde etablerte bedrifter og
205 gjøre det attraktivt å etablere seg her for nye. Venstre vil også aktivt støtte tiltak for å ytterligere
206 internasjonalisere denne virksomheten for å bevare arbeidsplassene også etter at produksjonen på
207 norsk sokkel avtar. Petroleumssektoren har også viktig kompetanse som er grunnlaget for ny
208 teknologi og nye grønne arbeidsplasser og Venstre vil aktivt støtte opp om slike innovasjons- og
209 omstillingstiltak.

210
211 Venstre vil:

- 212 • arbeide aktivt for at Rogaland styrker sin rolle som foregangsregion for utvikling og innføring
213 av ny miljøteknologi innen energisektoren
- 214 • støtte etableringen av biogassanlegg basert på husdyrgjødsel, og arbeide for at Jæren blir
215 den ledende biogassregionen i Norge
- 216 • bidra til at forskningsmiljøene i Rogaland skal være verdensledende innen CO₂-nøytral
217 teknologi
- 218 • bidra til at Rogalands kompetansemiljøer innen petroleumsteknologi blir verdensledende
219 innen fagfeltet IOR (økt oljeutvinning) samtidig med at det fra statens side etableres
220 skattemessige incentiver for å gjøre felt i haleproduksjon lønnsomme
- 221 • gi gode rammevilkår for energinæring som bygger ny fornybar produksjon

222 3.2.3 Maritim næring

223 Den maritime næringen er viktig for verdiskapingen i Rogaland, spesielt i Nordfylket. Vi vil legge til
224 rette for den maritime næringen, blant annet ved å bidra til god tilgang til kompetent arbeidskraft.

225 Venstre vil:

- 226 • bidra til mer miljøvennlig og sikker skipsfart
- 227 • stimulere til at mer trafikk av gods går over fra vei til sjø
- 228 • styrke den maritime utdanningen på videregående nivå, fagskolenivå og høyere nivå

229 **3.2.4 Matfylket Rogaland**

230 Å sikre arealer til produktivt landbruk er matfylket Rogalands største utfordring. For de marine
231 næringene er bærekraft og rent miljø forutsetninger for gode produkter og videre utvikling.

232 Venstre vil:

- 233 • øke matproduksjonen i Rogaland
- 234 • satse på miljøvennlig matproduksjon
- 235 • stille strenge krav til oppdrettsnæringen

236 **3.2.5 Reiseliv og turisme**

237 De positive effektene av en velfungerende reiselivsnæring er store, både i form av et bedre og mer
238 attraktivt servicetilbud til lokalbefolkningen, sysselsetning og verdiskapning. Venstre vil videreutvikle
239 reiselivet på grunnlag av Rogalands særegne natur, kulturhistorie og miljø.

240

241 Venstre vil:

- 242 • legge forholdene til rette for opplevelsesturisme
- 243 • videreutvikle Rogalands status som fjordfylke og være attraktiv for cruisetrafikk
- 244 • legge til rett for utvikling av båtturisme
- 245 • videreføre dagens satsing på Lysefjorden Utvikling
- 246 • videreutvikle sykkel- og fotturisme som en viktig del av fylkets turisttilbud

247 **4. Det aktive fylket**

248 Venstre vil bidra til et aktivt kultur- og idrettsliv for å skape et inkluderende, meningsfylt og trygt
249 samfunn. Å kunne engasjere seg i frivillige lag og foreninger med basis i lokalmiljøet, kultur, historie
250 og tradisjoner skaper aktivitet, tilhørighet og identitet. Rogalandsnaturen gir gode muligheter til
251 fysisk aktivitet og friluftsliv er viktige forutsetninger for folkehelse og trivsel.

252

253 **4.1 Sats på frivilligheten**

254 Venstre er opptatt av å sette frivillige lag og foreninger fri fra byråkrati og offentlig styring, slik at
255 frivilligheten kan blomstre på egne premisser. Engasjement i frivillige lag og foreninger har stor
256 betydning både for samfunnet og for menneskene som deltar.

257

258 Venstre vil:

- 259 • prioritere barne- og ungdomsorganisasjonene
- 260 • avbyråkratisere tilskuddsordningene for frivillige organisasjoner
- 261 • skape gode og forutsigbare rammevilkår for frivillige lag og organisasjoner
- 262 • gjøre fylkeskommunale lokaler tilgjengelige for frivillige organisasjoner

263 **4.2 Idrett og friluftsliv**

264 For Venstre er det viktig at folk har god tilgang natur og friluftsområder i sine nærmiljø samt lett
265 tilgjengelige idrettsanlegg og fasiliteter. Vi er opptatt av bredde og toppidrett og vil legge opp til gode
266 vilkår for idretten generelt over hele fylket.

267

268 Venstre vil:

- 269 • bidra til at nye boligområder og nærmiljø får god tilgang på friluftsmuligheter
- 270 • tilrettelegge bedre for at folk kan bevege seg i og nyttiggjøre naturen
- 271 • gi forutsigbare tilskudd til friluftsrådene til tilrettelegging og aktivitet, samt utstyr til effektiv
272 drift og forvaltning av friluftsområder
- 273 • styrke mangfoldet i idretts- og friluftaktiviteter ved å støtte allsidige tiltak i nærmiljøet,
274 uorganisert idrett, støtte bredden i idrettsarbeidet i kretser og klubber, samt
275 turistforeningene og andre friluftorganisasjoner
- 276 • satse på regionale og interkommunale idrettsanlegg
- 277 • bidra til at det gjennomføres internasjonale idrettsarrangementer i Rogaland
- 278 • videreføre talentutvikling innenfor et bredt spekter idretter gjennom det arbeidet som drives
279 på toppidrettslinjene i de videregående skolene

280 **4.3 Folkehelse**

281 En liberal folkehelsepolitikk handler om å gi alle mennesker muligheten til å velge å leve sunne og
282 aktive liv. Grunnlaget for god folkehelse legges utenfor helsevesenet.

283

284 Venstre vil:

- 285 • styrke satsing på forebyggende arbeid for barn og unge
- 286 • arbeide systematisk for å fange opp problemer relater til rusmidler på et tidligere tidspunkt
287 ved å bedre dialogen mellom den enkelte, skole, helsevesenet og eventuelt foreldre
- 288 • arbeide for tiltak som får flere til å bruke sykkel
- 289 • vektlegge psykisk helse i folkehelsearbeidet, for å unngå at unge blir uføre

- 290 • at fylkeskommunen skal søke staten om ekstra midler til å utvide dagens tannhelseordning
291 med offentlig fullfinansiering til utsatte grupper slik at blant annet rusavhengige og kronikere
292 får gratis behandling

293 **4.4 Kultur**

294 Kulturen skal være et viktig element i utviklingen av et attraktivt Rogaland med høy livskvalitet for
295 dens innbyggere. Alle i Rogaland skal ha tilgang til et mangfold av kulturopplevelser av høy kvalitet.
296 Venstre vil bidra til et aktivt kultur- og idrettsliv for å skape et inkluderende, meningsfylt og trygt
297 samfunn.

298 Venstre vil:

- 299 • styrke «Den kulturelle skolesekken»
- 300 • arbeide for at den statlige finansieringen av «Den kulturelle spaserstokken» skal gjeninnføres
- 301 • legge om stipendordningen og sikre tillitsmidler hvor utbetalingen foregår over flere år og
- 302 sikrer langvarige kulturprosjekter
- 303 • støtte opp om lokale prosjekter hvor idrett og kulturtilbud samlokaliseres
- 304 • styrke og beholde «Den nasjonale filmfestivalen» i Haugesund sin rolle som nasjonal arena
- 305 for samtidsfilm
- 306 • utvikle Rogaland til en attraktiv region for produksjon av langfilm
- 307 • støtte historiske spel av regional betydning
- 308 • arbeide for nytt bygg for Rogaland Teater og nødvendige prøvelokaler ved Haugesund teater
- 309 • styrke samarbeidet med kommunene i kulturminnesaker
- 310 • utvide tilskudd til å sikre et representativt utvalg av verneverdige bygg og kulturmiljøer
- 311 • videreutvikle bibliotekene som arenaer for læring, opplevelse og fantasi, og øke tilgangen til
- 312 digitale bøker
- 313 • arbeide for etablering av Jøssingfjordsenteret
- 314 • sikre at Utstein Kloster gis ressurser i tråd med statusen som unikt nasjonalt kulturminne

315 5 Det moderne fylket

316 Verden er i stadig endring. Mennesker forflytter seg og utviklingen av ny teknologi skyter fart.
317 Politikken må holde følge, og sørge for at Rogaland inkluderer tilflyttere og minoriteter, og at
318 teknologiutviklingen ikke går på bekostning av folks privatliv.

319
320 I fremtiden vil Norge generelt og Rogaland spesielt gjennomgå økonomiske utfordringer.
321 Oljeinntektene avtar, andelen pensjonister øker drastisk og klimautfordringene krever kraftige tiltak.
322 Venstre vil stå i bresjen for en bærekraftig økonomi som gir mer til de som trenger det mest.

323

324 5.1 Bærekraftig fylkesøkonomi

325 Fylkeskommunens økonomi gjennomgår store problemer som en konsekvens av uansvarlig
326 økonomisk styring. I årene som kommer vil utfordringene øke, og fylkeskommunens utgifter må
327 reduseres. For Venstre er det viktigste høy kvalitet, fornøyde brukere og effektiv bruk av midler, ikke
328 om det er fylkeskommunen selv eller private selskaper som leverer tjenestene. Venstre vil føre en
329 ansvarlig økonomisk politikk.

330 Venstre vil avskaffe AFP. Ordningen har gått fra å være en målrettet ordning for sliterne i arbeidslivet
331 til å bli en urettferdig tilleggspensjon for de over 62 år som har tariffavtale eller er fagorganiserte. Nå
332 undergraver ordningen pensjonsreformen, og gir folk incentiver til å jobbe kortere, ikke lenger.

333 Venstre vil:

- 334 • avskaffe avtalefestet pensjon (AFP) for alle fylkeskommunens ansatte
335 (*dissens: et mindretall i komiteen, Bartlett, Lunde og Lygre, ønsker å ta dette punktet og avsnittet ove*
336 *inn, mens flertallet ønsker å ta det ut)*
- 337 • legge rette for at eldre arbeidstakere kan stå i arbeid utover dagens pensjonsalder
- 338 • jobbe målrettet for å senke sykefraværet
- 339 • redusere gjeldsgraden til fylkeskommunen for å sikre økonomisk handlefrihet
- 340 • ha en solid resultatgrad i fylkeskommunen sitt driftsbudsjett
- 341 • selge unødvendig fylkeskommunal eiendom
- 342 • konkurranseutsette fylkeskommunale tjenester hvor det er hensiktsmessig

343

344 5.2 Levende folkestyre

345 Fylkeskommunen skal gi innbyggerne mulighet til å følge og medvirke i de demokratiske prosessene.

346

347 Venstre vil:

- 348 • at komite-, fylkesutvalg- og fylkestingsmøter skal overføres på nett
- 349 • etablere et ungdommens fylkesting i Rogaland
- 350 • høre innbyggere, næringsliv og frivillige organisasjoner før politisk behandling i flere saker
351 enn i dag
- 352 • gjøre all fylkeskommunal informasjon tilgjengelig og lett søkbar på fylkets nettsider
- 353 • arbeide for at erstatte dagens fylker med nye og større regioner og ta en aktiv rolle i å
354 definere hvilke oppgaver som skal flyttes fra staten til regionene

355

356 5.3 Inkludering

357 Tallet på flyktninger i verden er rekordhøyt, og mange flyktninger og asylsøkere møter ekskludering
358 og fordommer i den nye kulturen. Et liberalt fylke tar imot de som har måttet flykte fra det de holder
359 kjært med åpne armer.

360
361 Venstre ønsker seg et samfunn der alle får like muligheter til å utfolde seg. Dessverre havner mange
362 utenfor fellesskapet, og trenger en hjelpende hånd. Venstre vil jobbe aktivt for et inkluderende og
363 varmt Rogaland.

364
365 Venstre vil:

- 366 • jobbe mot fordommer og hverdagsrasisme i skolen
- 367 • arbeide for universell utforming på alle fylkeskommunale bygg
- 368 • økte midler til tilrettelegging for bevegelseshemmede
- 369 • følge opp fylkeskommunens regionalplan for et inkluderende samfunn

370 **5.4 Personvern**

371 Som en konsekvens av teknologiutviklingen har det blitt stadig enklere å gripe inn i folks privatliv og
372 gjennomføre overvåkning på internett som ville vært uakseptabelt i dagliglivet. En flom av
373 enkelttiltak har ført til en helhet som er på grensen til å overskride menneskets grunnleggende rett til
374 privatliv. Venstre vil alltid stå opp for den lille borgeren i møtet med den store staten.

375
376 Venstre vil:

- 377 • ikke ha narkorazzia på fylkeskommunale skoler
378 *(dissens: et mindretall i komiteen, Endresen og Gjerde, ønsker å stryke punktet)*
- 379 • si nei til overvåkningskameraer på skoler og kollektive transportmidler
- 380 • årlig vurdere personvernet i fylkeskommunens IKT-systemer
- 381 • arbeide for at gjennomsnittsfotobokser (strekings-ATK) ikke blir satt opp i Rogaland